

Verwijzen naar het Landelijk afsprakenstelsel

Status: loopt **Waar:** [#kring-techniek-aanspreekpunt](#)

Wat het is

Het Landelijk afsprakenstelsel (LAS) moet de plek worden waar generieke landelijke afspraken staan. Andere afsprakenstelsels verwijzen daar dan naar in plaats van eigen varianten te maken. De werkgroep Verwijzen naar Landelijk afsprakenstelsel heeft richtlijnen opgesteld voor hoe dat verwijzen moet werken. Nuts is een van de deelnemende afsprakenstelsels.

Wij hebben hier twee losse maar verbonden opdrachten.

Opdracht 1: deelname aan de werkgroep. Sergej van Middendorp nam tot juli 2026 namens Nuts deel en heeft dat overgedragen aan de kring Techniek. De werkgroep werkt aan het vervolg op de richtlijnen en organiseert een PoCathon om te toetsen of het verwijsmechanisme werkt. Het gaat daar uitsluitend om het mechanisme (permalinks, metadata, register), niet om de inhoud van de afspraken.

Opdracht 2: beproeving van de richtlijn. In ons eigen overleg is besloten dat de kring Techniek de richtlijn zou beproeven, met de afspraak Veilig netwerk als object om naar te verwijzen. Voorwaarde was dat Twiin eerst duidelijk zou maken waar de richtlijn staat, wat de status is en waar de afspraak staat. Dat is inmiddels geregeld. De beproeving zelf is nog niet uitgevoerd.

De twee opdrachten gebruiken dezelfde richtlijn maar hebben een ander doel. Opdracht 1 toetst het mechanisme gezamenlijk, opdracht 2 toetst het vanuit ons eigen stelsel.

Waarom dit onder ons mandaat valt

Verwijzen naar externe afspraken raakt hoe wij onze eigen specificaties publiceren en versioneren: permalinks, metadata, en notificatie bij breaking changes. Dat is documentatie- en beheerwerk aan onze eigen standaarden en valt daarmee onder ons mandaat.

Wat wij wel en niet kunnen toetsen is belangrijk om vooraf vast te leggen. Wij kunnen vaststellen of een verwijzing technisch werkt: of het object vindbaar is, een stabiele permalink heeft, versioneerbaar is en zelfstandig leesbaar. Wij kunnen niet vaststellen of dat waarnaar wij verwijzen logisch en passend is. De afspraak Veilig netwerk stelt eisen aan de bedrijfsvoering van zorgaanbieders en hun leveranciers, en dat is niet iets waar wij als Nuts eisen over willen of kunnen stellen.

Twee onderdelen vallen daarmee buiten ons mandaat:

- **Toepassingen.** Voorlopig niet aan de orde. Zodra verwijzen naar een landelijke afspraak betekent dat onze specificaties inhoudelijk moeten wijzigen, hoort dat daar. Dat is nu niet het geval; de PoCathon gebruikt een testobject.
- **Gezamenlijk belang.** Twee vragen. Wordt naleving van de richtlijnen verplichtend voor afsprakenstelsels, en wie besluit daarover? En willen wij als Nuts verwijzen naar afspraken die eisen stellen aan de bedrijfsvoering van onze deelnemers en hun leveranciers? Op de eerste vraag kan Twiin geen antwoord geven en wordt verwezen naar VWS (Ageeth Wahle). De tweede is aan onszelf.

Hoe het speelveld in elkaar zit

- **Inhoudseigenaren.** De inhoud van landelijke afspraken komt uit VWS-programma's: Landelijk dekkend netwerk (LDN), Implementatie generieke functies, Eenheid van taal en techniek, en Data voor burgers. Veilig netwerk komt uit LDN.
- **Landingsplaats.** Het Twiin Afsprakenstelsel publiceert de landelijke afspraken en bouwt het Register landelijke afspraken met de meta-informatie. Twiin is tegelijk zelf een afsprakenstelsel naast de andere deelnemende stelsels.
- **Opdrachtgever.** De werkgroep valt onder het VWS-project Implementatie Landelijk afsprakenstelsel (Ageeth Wahle). De bredere Tafel Afsprakenstelsels is een apart gremium; daar kwam in april een huiswerkopdracht uit om de richtlijnen toe te passen op Veilig netwerk. Of die opdracht voor ons nog staat is niet vastgesteld.
- **Doelarchitectuur.** De GISA (gezondheidsinformatie-architectuur) is de richting waarnaar de rollen in landelijke afspraken moeten convergeren.

Wat er nu speelt

- 1 september: online werkgroepoverleg om gezamenlijk het plan van aanpak voor de PoCathon te maken. Daar wordt ook besloten of er tussentijds huiswerk is.
- 7 september: online Tafel Afsprakenstelsels met toelichting op de PoCathon.
- 29 oktober: PoCathon in Den Haag. Testobject wordt Adressering of Toestemming. De hele Tafel wordt uitgenodigd om de resultaten te zien.
- Wie namens Nuts deelneemt is nog niet bepaald.

Eerste analyse

Dit zijn inzichten uit het lezen van de richtlijnen en het PvE en uit navraag bij Twiin. De beproeving en de huiswerkopdracht zijn nog niet uitgevoerd.

- **Veilig netwerk is een tijdelijke afspraak.** Twiin had een tijdelijke afspraak in het stelsel opgenomen en heeft LDN gevraagd om afspraken en specificaties. Er komt een duurzamer afspraak met specs.

- **De afspraak krijgt de rollen van de landingsplaats mee.** De eisen dragen de rollen Twiin Deelnemer en GTK Leverancier en de toetsingscategorie Via Twiin, terwijl de afspraak daar zelf niet over gaat. Een stelsel dat hiernaar verwijst neemt impliciet het Twiin-rolmodel en Twiin als toetsende partij over. Twiin onderschrijft dit: wordt het een echte landelijke afspraak, dan moet die neutraler beschreven worden met rollen die bij de GISA passen.
- **De inhoud van het PvE is organisatorisch, niet technisch.** De eisen gaan over bedrijfscontinuïteit, leverancierscontracten, MFA op beheeraccounts, pentests en awareness. Er is niets aan te implementeren in de nuts-node of in onze profielen.
- **De objecten voldoen nog niet aan de richtlijnen zelf.** Losse eisen hebben geen eigen permalink of meta-informatie, en het register is nog in ontwikkeling. Ook is niet elke eis testbaar, terwijl de richtlijnen dat als definitie van een eis gebruiken.
- **Vragen over de inhoud horen bij de bron.** Voor inhoudelijke vragen of bezwaren over deze eisen is LDN het adres, niet Twiin als publicerende partij.

Documenten

Wat	Waar
Richtlijnen Verwijzen naar landelijke afspraken in Twiin, v0.2, juni 2026	twin.nl
PvE Netwerkbeveiliging Twiin Deelnemer (TA150), normatief	afsprakenstelsel.twin.nl
PvE Netwerkbeveiliging Twiin Deelnemer (TC150D), prepublicatie	consultatie.twin.nl
Landelijk afsprakenstelsel, algemene informatie	datavoorgezondheid.nl

De richtlijnen v0.2 bevatten in bijlage 1 een begrippenmodel en in bijlage 2 een metamodel voor de meta-informatie van een afspraak.

Wie erbij betrokken zijn

Rol	Wie
Overdracht deelname werkgroep	Sergej van Middendorp
Coördinatie en analyse	Steven van der Vegt
Deelname werkgroep en PoCathon	nog te bepalen

Contactpersoon bij Twiin is Ursula Letschert. Voor vragen over de status van de richtlijnen en over eventuele verplichting: Ageeth Wahle (VWS).

Hoe haak je aan

Voor vragen over deze opdrachten of over deelname aan de werkgroep en de PoCathon: [#kring-techniek-aanspreekpunt](#).

Revision #1

Created 5 August 2026 15:29:03 by Steven van der Vegt

Updated 5 August 2026 15:29:03 by Steven van der Vegt